

សេចក្តីផ្តើមការណែនាំរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

របៀបវារៈទី 1: បច្ចុប្បន្នភាពនៃការអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ

ផ្តើមដោយលោក ឌុកគ្រាន់ ប្រូម៉ិក (Douglas Broderick) អ្នកសម្របសម្រួលប្រចាំប្រទេស របស់អង្គការសហប្រជាជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងនាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងគោលការណ៍ប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាលើកទី៣ ក្តីពេញ ថ្ងៃទី២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០

សូមគោរព ឯកឧត្តម គាត ឈន់ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ជាមិត្តភក្តិរាប់អាន!

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ស្ថិតនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (NSDP) ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣ ដោយរដ្ឋសភានៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ។ ការតម្រេចចិត្តរបស់ NSDP ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣ នៅតែជាអាទិភាពសម្រាប់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់នៅឡើយ ។ វាជាមធ្យោបាយដែលយើងប្រើប្រាស់ ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រដែលបានកំណត់គោលដៅ និងពិនិត្យតាមដានលើការសម្រេចបាននូវអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងបន្តផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការរៀបចំផែនការតាមវិស័យ ដែលផ្តល់អាទិភាពលើការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ។ ការអនុវត្តនៃការវិនិយោគតាមដានប្រកបដោយការរីកចម្រើន និងការតម្រេចចិត្តដោយមាននូវគ្រប់ចំណុចពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងវិធានស្រុកដែលបានធ្វើសុខដុមនិយមសម្រាប់ការវិភាគ និងការរៀបចំគោលនយោបាយ ។ យើងខ្ញុំសូមលើកឡើងអំពីជំហានដំបូងនៃការអនុវត្តន៍ដោយក្រសួងនៃការទាក់ទងនឹងចំណុចនេះ និងសូមអំណរពន្យល់យើងគ្រប់គ្នាទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងរដ្ឋាភិបាលគាំទ្រចំពោះការបន្តពង្រឹង NSDP នេះ ជាពិសេសសមត្ថភាពពិនិត្យតាមដានរបស់វា ។

ដើម្បីឱ្យកម្ពុជាទទួលបានអន្តរប្រយោជន៍ពេញលេញពីការរៀបចំផែនការ និងថវិកាយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលមធ្យមនេះ វាជាការសំខាន់ដែលយើងគ្រប់គ្នាត្រូវគាំទ្រចំពោះសមាហរណកម្មរបស់ NSDP ថវិកាជាតិ និងជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ (Development Assistance) ។ យើងដឹងថា ការរៀបចំផែនការរបស់មន្ត្រីសម្រាប់ដំណើរការសមាហរណកម្មនេះត្រូវបានធ្វើហើយ ។ ដោយ NSDP ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣ ត្រូវបានបញ្ចប់ យើងសង្ឃឹមថានឹងបានគាំទ្រចំពោះដំណើរការសមាហរណកម្ម និងសុខដុមនិយមកម្ពុជានេះនៅក្នុងបរិបទនៃការកែទម្រង់សំខាន់លើការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រចាំថ្ងៃនៅក្នុងក្រោមជាតិ ព្រមទាំងអនុវត្តជំហានបន្ទាប់ទៀតដោយគ្មានការពន្យារពេល ។ ខណៈដែលរចនា ផ្តួចរបស់ NSDP ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣ មិនទាន់មានការផ្លាស់ប្តូរ យើងសូមកត់សំគាល់ និងកោតសរសើរ ដែលរចនាសម្ព័ន្ធនេះអនុវត្តដោយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រួមមានកិច្ចការការផ្អែកសង្គម ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការប្រែប្រួលនៃប្រជាសាស្ត្រយុវជន ឧបសគ្គផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងសារពើពន្ធច្នីៗ ដែលបណ្តាលមកពីវិបត្តិ សេដ្ឋកិច្ច និងការឆ្លើងសកម្មភាពនៅក្នុង និងក្នុងកាតិវិស័យសម្រាប់ការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១០ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរាជការណ៍ម្តងទៀតជូនមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិអំពីការសម្រេច
បាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទទួលស្គាល់នូវលទ្ធផលសម្រេចបាន លើការកាត់បន្ថយ
មរណភាពកុមារ ការរីកចម្រើនលើអត្រាចុះឈ្មោះមូលដ្ឋាន និងចូលរៀននៅតាមសាលារៀន ការទទួលបានសេវាព្យាបាល
មេរោគអេដស៍ និងការទទួលបានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់។

ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី នៅមានបញ្ហាប្រឈមដែលទាមទារឱ្យមានកិច្ចប្រឹងប្រែងបន្ថែមលើការសម្រេចបានគោលដៅ
អភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ប្រកបដោយសមធម៌។ អតិថិជនសាច់ដាច់រហ័សនៃតម្លៃមូលហេតុ និងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលមាន
ផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានលើអត្រាអាហារូបត្ថម្ភ និងកម្លាំងទិញរបស់គ្រួសារនៅតំបន់ក្រុង ជាយក្រុង និងជនបទ។ ចំណាកស្រុក
និងការរីកលំអក្រុង បង្កឱ្យមានការប្រឈមចំពោះការទទួលបានសេវាជាមូលដ្ឋានប្រកបដោយសមធម៌។ វិសមភាពយេនឌ័រ ដែល
កើតមានជាទូទៅបានកាត់បន្ថយនូវឱកាសទទួលបានការងារមានប្រាក់ឈ្នួល ការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល និងសេវាគាំទ្រ ប្រកប
ដោយសមធម៌។ អត្រាអក្ខរកម្មរបស់ស្ត្រីបានកាត់បន្ថយនូវជម្រើសនៃការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត និងគំណាងមិនគ្រប់គ្រាន់
នៅក្នុងមុខរបរកម្រិតខ្ពស់ និងក្នុងតំណែងធ្វើសេចក្តីសម្រេច។ ឥទ្ធិពលវិវាទអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្របង្កើនឧបសគ្គដល់ជនក្រីក្រ
បំផុតរបស់កម្ពុជាមិនឱ្យទទួលបានសេវា និងដាក់ជាជំងឺក្នុងស្រាបៀរក្នុងស្ថានភាពដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិទាបបំផុតឱ្យស្ថិត នៅក្រោម
ចំណុចដៅរបស់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជាយ៉ាងខ្លាំង។

ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ យើងសូមកោតសរសើរចំពោះខន្ទៈដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានលើកមក
ពិភាក្សាជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អំពី CMDGs ក្នុងពេលកន្លងមក។ នៅក្នុងវេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាលើកទី៣នេះ
យើងសូមឆ្លៀតឱកាសនេះលើកឡើងអំពីចំណុចអាទិភាពរបស់ CMDGs មួយចំនួន ដែលត្រូវផ្តោតការពិភាក្សាលើការប្តេជ្ញាចិត្ត
ធនធានបច្ចេកទេស និងធនធានហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវការជាចាំបាច់ ដើម្បីគាំទ្រការសម្រេចបានប្រកបដោយសមធម៌ក្នុងរយៈពេល
ប្រាំឆ្នាំខាងមុខ។

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ទី១ : លុបបំបាត់ភាពក្រីក្រខ្លាំង និងភាពអត់ឃ្លាន

បញ្ហាជាក់លាក់ : ការផ្តោតលើកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រូវស្រោច—វិធីសាស្ត្រពហុវិស័យ

ដើម្បីសម្រេចបានចំណុចដៅផ្នែកអាហារូបត្ថម្ភស្រូវស្រោចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ទី១ អន្តរាគមន៍ផ្នែកលើ
ភស្តុតាង ត្រូវតែពង្រីកឱ្យបានដាច់រហ័ស។ ត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងព្យាបាលកុមារដែលមានកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រូវស្រោច
តាមរយៈវិស័យសុខាភិបាល។ ការព្យាបាលតែម្យ៉ាងក៏មិនអាចជួយឱ្យសម្រេចបានចំណុចដៅរបស់ CMDGs បានទេ ហើយការ
បង្ការ ទប់ស្កាត់ទាមទារនូវវិធីសាស្ត្រពហុវិស័យ។ វិស័យសុខាភិបាលអាចជម្រើសកិច្ចប្រឹងប្រែងបង្ការរបស់ខ្លួន ដោយការ
ពង្រីកការបន្ថែម មី ឬស្រូវជាតិចំរុះ ហើយវិស័យឧស្សាហកម្មរួមចំណែកចំពោះការបង្ការទប់ស្កាត់កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ តាមរយៈ
យន្តការកិច្ចការពារផ្នែក សង្គម។

អនុសាសន៍ : ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គាំទ្រចំពោះការបង្កើតប្រព័ន្ធ ដើម្បីកំណត់ និងគ្រប់គ្រងបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រូវស្រោច។
ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គាំទ្រផងដែរចំពោះការប្រតិបត្តិតាមអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៣ ដែលហាមឃាត់ការផ្សព្វផ្សាយផលិតផលជំនួសមីក

ដោះស្រាយ។ យើងខ្ញុំក៏សូមផ្តល់អនុសាសន៍ឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលពង្រឹងសន្តិសុខស្បៀង និងប្រព័ន្ធប្រគ្រប់គ្រងព័ត៌មានស្តីពីអាហារូបត្ថម្ភ ដើម្បីផ្តល់ការព្រមានដល់ហ្វែមដាំដុះ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលាសម្រាប់ការឆ្លើយតបចំពោះគ្រោះអាសន្ន និងការកំណត់គោលដៅ ផងដែរ។

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហប្រតិបត្តិការ : ការអប់រំ

បញ្ហាជាក់លាក់ : ប្រសិទ្ធភាព និងគុណភាពនៃការអប់រំ

៩៤% នៃកុមារដែលគ្រប់អាយុចូលរៀនកម្រិតបឋមសិក្សាបានចូលរៀន ហើយយោងតាមជំរឿនឆ្នាំ២០០៨ ៨០% នៃ កុមារអាយុពី៦-១៤ឆ្នាំបានចូលរៀន ហើយវិសមភាពក៏ត្រូវបានកាត់បន្ថយ។ ប៉ុន្តែមានការរីកចម្រើនតិចតួចលើការកាត់បន្ថយ អត្រា ត្រួតថ្នាក់ និងអត្រាចេះបង់ការសិក្សានៅក្នុងការអប់រំជាមូលដ្ឋាន ដែលជាបញ្ហាប្រឈមដ៏ធំ ក្នុងការសម្រេច បានគោលដៅទី២។ គុណភាពនៃការអប់រំមូលដ្ឋាននៅតែជាកម្លាំងដ៏ធំនៅទៀត។ ការពង្រឹងឆាប់រហ័សនូវការអប់រំ កុមារតូច ដែលចំណាយតិចអាចរួម ចំណែកយ៉ាងខ្លាំងដល់ការកាត់បន្ថយអត្រាត្រួតថ្នាក់ និងអត្រាចេះបង់ការសិក្សា ហើយត្រូវផ្តល់ អាទិភាពដល់ការបង្កើនការវិនិយោគ លើការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវគុណភាពនៃការអប់រំមូលដ្ឋាន និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ វាយតម្លៃការរៀនសូត្រ។

អនុសាសន៍ : ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ (ESP) ទីផ្តល់នូវឱកាសដ៏ប្រសើរ ក្នុងការចាត់វិធានការដែលជួយកែលម្អ គុណភាពនៃការបង្រៀន និងការរៀនសូត្រ និងកែលម្អប្រសិទ្ធភាពផ្ទៃក្នុង។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវព្រោះ ESP ដែលនៅតែបន្តផ្តោតលើ ចំណុចដែលតាំប្រទល់ជនក្រីក្រ និងការកំណត់អាទិភាពសម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាពដែលចាំបាច់ សម្រាប់ការកាត់បន្ថយវិសមភាព ដែលមានស្រាប់បន្ថែមទៀត។

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហប្រតិបត្តិការ : កាត់បន្ថយមរណភាពកុមារ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសុខភាពមាតា

បញ្ហាជាក់លាក់-សម្រេចបាននូវការទទួលបានសេវាសុខាភិបាល និងភាពអាចរកបាន និងគុណភាពនៃសេវាសុខភាពបន្តពូជ សុខភាពមាតា និងសេវាថែទាំក្រោយការរស់លក់

ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅទី៤ និងទី៥ ត្រូវសង្កត់ធ្ងន់បន្ថែមទៀតលើសម្រេចបាននូវការទទួលបានសេវាសុខាភិបាល ប្រកបដោយគុណភាពសម្រាប់ស្ត្រី និងកុមារក្រីក្រ។

ការកាត់បន្ថយមរណភាពកុមារ ពីងងឹតលើសមត្ថភាពរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការដោះស្រាយជំងឺសួត និងជំងឺរាករុះ ដែលជាជំងឺពីរប្រភេទដែលអាចការពារ និងព្យាបាលបាន និងបង្កើនការវិនិយោគលើសុខភាពមាតា។ ពីរភាគបីនៃការចំណាយលើ សុខភាពគឺជាការចំណាយចេញហៅបំបែកសំរេចលើជំងឺជំងឺផ្លាស់ទៅឱ្យវិស័យឯកជន។ ដូច្នេះ ត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការ ទទួលបាន និងគុណភាពនៃសេវាសាធារណៈ និងសេវាឯកជន។ វិធីសាស្ត្រដែលបាន ស្នើសុំសម្រាប់ការសុបបំបាត់រង ឧបសគ្គផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរារាំងដល់ស្ត្រី និងកុមារមិនឱ្យទទួលបានសេវាសុខាភិបាលសំខាន់ៗ គឺត្រូវតែបន្ត និងពង្រឹង យន្តការហិរញ្ញប្បទាន ដែលមានស្រាប់។ ការលើកទឹកចិត្តរបស់រដ្ឋាភិបាល និងការគាំទ្ររបស់ក្រុមប្រឹក្សារៀន/សង្កាត់ ចំពោះការបញ្ជូនអ្នកជំងឺទៅឱ្យគ្រូពេទ្យជំនាញ កំពុងផ្តល់កម្លាំងចិត្តដល់អ្នកផ្តល់សេវា និងផ្តល់លទ្ធផលល្អជាច្រើន ហើយត្រូវតែ បន្តទៅទៀត យ៉ាងតិចក៏សម្រាប់រយៈពេលមធ្យមដែរ។

មរណភាពមាតានៅតែមានកម្រិតខ្ពស់ដែលមិនអាចទទួលយកបាននៅឡើយ ទោះបីជាមានការវិភាគច្រើនលើការសំរាល
ដោយឆ្លបជំនាញ និងការថែទាំមុនសំរាលនាពេលថ្មីៗនេះក៏ដោយ ។ បញ្ហាប្រឈមដ៏ខ្លាំងរួមមានកង្វះខាតឆ្លបច្រម
សេវាសុខភាពបន្ទាន់ និងការថែទាំសេវាមេឃឹមនិងកើតនៅមានកម្រិត ។ តម្រូវការសម្រាប់ការពន្យារកំណើតដែលមិនទាន់
បានបំពេញមានកម្រិតខ្ពស់ និង ការទទួលបានសេវាវេជ្ជសាស្ត្រដោយសុវត្ថិភាពនៅមានកម្រិត ។ ការស្វែងរកការថែទាំមិនបានគ្រប់
គ្រាន់ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងការសំរាលកូន ព្រមទាំងការអនុវត្តនីតិវិធីទម្រង់ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ ។
ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមរណភាពមាតា នៅក្នុងគោលដៅទី៥ ផ្លូវពិចារណាឱ្យបានហ្មត់ចត់លើការពង្រីក និងលើកកម្ពស់សុខភាព
និងភាពងាយទទួលបាននៃអន្តរាគមន៍ថែទាំ សុខភាពបន្តពូជ សុខភាពមាតា និងថែទាំក្រោយ សំរាលសំខាន់ៗ ។

ការពង្រីកមូលនិធិសមធម៌ទូទាំងប្រទេស ក៏ជាការសំខាន់បំផុតផងដែរ ។ បច្ចុប្បន្ន មូលនិធិសមធម៌មិនទាន់ទៅដល់ដៃប្រជាជនក្រីក្រ
បាន ត្រឹមតែពាក់កណ្តាលប៉ុណ្ណោះ ហើយពុំមានផែនទីបង្ហាញផ្លូវច្បាស់លាស់សម្រាប់ការពង្រីកបន្ថែមឡើយ ។ មូលនិធិសមធម៌
គឺជាផ្នែកសំខាន់នៃយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសំរាប់កិច្ចការពារផ្នែកសង្គម ហើយត្រូវការផ្សារភ្ជាប់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ទៅនឹង ក្របខ័ណ្ឌ
នោះ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាគួរតែពិនិត្យសិក្សាលើជម្រើសក្នុងការពង្រីកការប្រើប្រាស់សេវាសុខភាពបន្តពូជ
សុខភាព មាតា និងកុមារឱ្យបានឆាប់រហ័ស ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅទី៥ និងទី៥ ជាពិសេសពង្រីកទៅដល់កន្លែងណា
ដែលមិនទាន់មាន មូលនិធិសមធម៌នៅឡើយ ។ ជម្រើសទាំងនេះគួររួមមាន សេវាថែទាំសុខភាពបន្ទាន់ដោយឥតគិតថ្លៃសម្រាប់
ស្ត្រីទាំងអស់ កញ្ចប់ផ្តល់សេវានៅតាមមណ្ឌលសុខភាព និងការផ្ទេរសាច់ប្រាក់ ។ នៅក្នុងវិស័យឯកជន ការអនុវត្តក្រប
ខ័ណ្ឌនីយកម្ម គឺជាការសំខាន់បំផុត ដើម្បីធានាថា គ្លីនិក និងឱសថដ្ឋាន ឯកជនគោរពតាមពិធីសារសម្រាប់ការរៀបចំ ។

អនុសាសន៍ : ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គាំទ្រពាណិជ្ជកម្មរដ្ឋមន្ត្រីដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងពិចារណាលើផែនការមេស្តីពីកិច្ចការសុខភាពសង្គម
និងការអនុវត្តរបស់ព្រមលើផែនការនេះ និងជំរុញលើកម្រិតផ្តល់ដៃទូរការបង្កើតកិច្ចការយល់យកចិត្តទុកដាក់សុខភាពសង្គម
ក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ ខ្លួន ដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការគ្រប់គ្រងមូលនិធិសមធម៌ នៅក្នុងបរិបទនៃការដាក់ឱ្យដំណើរការនូវ
យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីកិច្ចការ សុខភាពសង្គម និងនូវការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវ ដើម្បីធានាថា មូលនិធិសមធម៌មានការគ្រប
ដណ្តប់ជាសកលលើប្រជាជនក្រីក្រ ត្រឹមឆ្នាំ២០១៥ ។

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គាំទ្រក្រសួងសុខាភិបាលដែលបានធ្វើស្តារបន្តបន្ទាប់បន្តបន្តប្រព័ន្ធតាមដានការពិនិត្យគុណភាពដ៏ហ្មត់ចត់
និងជាប្រចាំសម្រាប់គ្លីនិកឯកជន រាប់ទាំងការគោរពតាមពិធីសារសម្រាប់ការព្យាបាល និងការប្រើប្រាស់ឱសថសមស្រប ។
ក្រសួងសុខាភិបាលបានបង្កើត និងអនុវត្តនូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃការផ្តួចផ្តើមគំនិតតាមដានរហ័ស (Fast Track
Initiative Roadmap) របស់ខ្លួនសម្រាប់គោលដៅទី៥ ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទទួលស្គាល់នូវសារៈសំខាន់ជាបន្ទាន់នៃឯកសារនេះ ។
យើងខ្ញុំសូមលើកទឹកចិត្តឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល និងក្រសួងសុខាភិបាលក្រៅរដ្ឋបាល ដើម្បីធានានូវការអនុវត្តឱ្យបានល្អនៃផែនទីបង្ហាញផ្លូវ
នេះឱ្យបានពេញលេញ ។

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហប្រតិបត្តិការ : ធានានូវចីរភាពបរិស្ថាន

បញ្ហាជាក់លាក់ — អនាម័យ និងទឹកស្អាតជនបទ

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍គាំទ្រកម្ពុជាដឹកនាំដោយគោលដៅដែលមានការអនុវត្តការងារកិច្ចការបំផុត ដោយអនាម័យ និងការ
ផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតជនបទនៅតែជាកម្លាំងមួយដ៏ជាក់លាក់ ។ ប្រទេសកម្ពុជានៅតែជាប្រទេសមួយដែលមានវិសាលភាពអនាម័យជនបទ

ទក្សិតទាបបំផុតនៅក្នុងតំបន់ និងមានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ដែលមានការវិភាគទ្រទ្រង់តិចតួចបំផុត ដោយជ្រុបនិងស្ថានភាពប្រៃណី និងខេត្ត។ ការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចសរុបដែលទាក់ទងជាមួយអនាម័យមិនល្អ មានចំនួនស្តីទី៧៧.២% នៃផលិតផល ក្នុងស្រុកសរុបប្រចាំឆ្នាំនៅកម្ពុជា^១ ដោយប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់សុខភាពរបស់ប្រជាជន។ កិច្ចប្រឹងប្រែងលើការកែលម្អអនាម័យ ត្រូវការការពង្រឹងជាជាតិ ប្រសិនបើចង់សម្រេចបាននូវចំណុចដៅផ្នែកអនាម័យដូចបទដ្ឋានសកល ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយ គោលនយោបាយជាតិគ្រឹមឆ្នាំ២០១៥។ តាមការវាយតម្លៃប្រមាណពន្យុជីងថា ដើម្បីសម្រេចបាននូវចំណុចដៅរបស់ CMDG គេត្រូវការ វិនិយោគប្រាក់ចំនួនប្រមាណ 664 លានដុល្លារអាមេរិក។ ការវិនិយោគទាំងនេះ ត្រូវការសម្របសម្រួល មោឃៈពេលយូរ ហើយនិងផ្តោតទាំងលើការប្រើប្រាស់ និងទាំងមូលដ្ឋានអនាម័យ។

អនុសាសន៍: ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ផ្តល់អនុសាសន៍ឱ្យកសិករសម្រួលស្ថានភាពរនោម និងប្រៃណី ដើម្បីធានានូវការតម្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន ត្រូវការរវាង NSDP និង CMDG 7 ។

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវពិនិត្យទិន្នន័យប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការធានាបាននូវ ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ RWSSH (ការផ្គត់ផ្គង់ ទឹកស្អាតដល់បទ មូលដ្ឋានអនាម័យ និងអនាម័យ) ថ្មី ផ្តោតកិច្ចប្រឹងប្រែងលើការសេវាដែលមានតម្លៃសមរម្យបំផុត និងមាន ទិន្នភាពដែលប្រជាជនត្រូវការ ការវិនិយោគសំរាប់ការលើកកម្ពស់អនាម័យ ដែលផ្តល់ផលប៉ះពាល់ជាច្រើន និងអត្ថប្រយោជន៍ ផ្នែកសុខភាព និងបរិស្ថាន ព្រមទាំង ការបង្កើនចំនួននៃធនធានផ្សេងៗទៀតឱ្យត្រូវការដែលក្របខ័ណ្ឌ និងត្រូវការដែលងាយ រងគ្រោះជាងគេ។

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នៅតែប្តេជ្ញាចិត្តតំរូវទ្រទ្រង់ការសម្រេចឱ្យបាន CMDGs គ្រឹមឆ្នាំ២០១៥ដដែល។ យើងប្តេជ្ញាចិត្ត ប្រើប្រាស់ក្របខ័ណ្ឌ NSDP ឆ្នាំ២០០៥-២០១៣ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមចំពោះមុខ ហើយរីករាយនិងធ្វើការជាមួយរាជ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីពង្រឹងការវិនិយោគរវាង NSDP និងសមាហរណកម្ម និងសុខុដុមនីយកម្មនៃដំណើរការផែនការ និងវិភាគ។ យើងទាំងអស់គ្នាមើលឃើញច្បាស់ថា យើងត្រូវការច្រើនសមាហរណកម្ម និងសុខុដុមនីយកម្ម ហើយកិច្ចការនេះ ក្លាយជាការបន្ទាន់ ជាពិសេស ខណៈពេលដែលកម្ពុជាកំពុងប្រឈមមុខចំពោះបរិស្ថានខាងក្រៅ ដែលមិនសូវតំរូវដល់ការ វិនិយោគ និងកំណើន។ នៅក្នុងបរិស្ថានបែបនេះ វាជាការសំខាន់ណាស់ដែលរដ្ឋាភិបាលអាចតម្រង់មិនទាន់ទាំងអស់ដែលមាន ទាំងក្នុងស្រុក ទាំងក្រៅស្រុក ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធ ទៅលើអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានកំណត់។ យើងព្យាយាមចូលរួមថែមទៀត ជាមួយ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងការពិភាក្សាដែលផ្តោតគោលដៅជាក់លាក់អំពីបញ្ហាទំនិញ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះ ហើយនិងរីករាយផ្តល់ការតម្រូវលើកិច្ចសហការដែលផ្តោតលើសុខុដុម ការកំណត់ អាទិភាពនៃធនធាន និងការវិនិយោគនាពេលអនាគត។

¹ អនាម័យ និងទឹកស្រាប់ទាំងអស់គ្នា—ក្របខ័ណ្ឌសកម្មភាពសកល ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០។